

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o pregledu regulativnega okvira EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve

(2007/C 97/10)

Evropska komisija je 29. junija 2006 sklenila, da v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o zgoraj omenjenem dokumentu.

Strokovna skupina za promet, infrastrukturo in informacijsko družbo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 11. januarja 2007. Poročevalec je bil g. McDonogh.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 433. plenarnem zasedanju 15. in 16. februarja 2007 (seja z dne 16. februarja) s 139 glasovi za in 1 vzdržanim glasom.

1. **Obrazložitev**

1.1 *Povzetek*

Sporočilo poroča o delovanju direktiv regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve ⁽¹⁾. Pojasnjuje, kako je okvir izpolnil svoje cilje, in opredeljuje področja sprememb. Predlagane spremembe so obravnavane v priloženem delovnem dokumentu služb Komisije ⁽²⁾. Priložena presoja vpliva ⁽³⁾ zajema večje število možnosti, upoštevanih pred oblikovanjem sklepov, ki so predstavljeni v sporočilu.

1.2 *Struktura okvira*

Oblikovanje enotnega evropskega informacijskega prostora z odprtim in konkurenčnim notranjim trgom je eden ključnih izzivov za Evropo ⁽⁴⁾ znotraj širše strategije za rast in delovna mesta. Celotno gospodarstvo temelji na elektronskih komunikacijah, na ravni EU pa jih podpira regulativni okvir, ki je začel veljati leta 2003.

Okvir vsebuje en sam, skupen nabor predpisov za vse komunikacije, ki se prenašajo po elektronski poti, ne glede na to, ali gre za brezžični ali žični prenos, prenos podatkov ali glasu, prek interneta ali vodovno komutiranega omrežja in ali gre za javno ali zasebno komuniciranje ⁽⁵⁾. Cilj regulativnega okvira je spodbujanje konkurence na trgu elektronske komunikacije ter s tem izboljšanje delovanja notranjega trga in varovanje interesov evropskih državljanov ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Direktive 2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES, 2002/22/ES (UL L 108, 24.4.2002, str. 7) in 2002/58/ES (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

⁽²⁾ SEC(2006) 816.

⁽³⁾ SEC(2006) 817.

⁽⁴⁾ COM(2005) 24, 2.2.2005.

⁽⁵⁾ Trgovske vsebinske storitve, na primer storitve informacijske družbe ter radia in televizije, ki jih je mogoče ponujati prek infrastruktur za prenos, urejajo drugi instrumenti Skupnosti (na primer Direktiva o e-poslovanju 2000/31/ES in Direktiva o televiziji brez meja 89/552/EES). V Direktivi 2000/31/ES, ki določa postopek za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov, so storitve informacijske družbe opredeljene kot „katera koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, [...] z elektronsko opremo za predelavo in shranjevanje podatkov [...] in na zahtevo prejemnika storitev“ (člen 17).

⁽⁶⁾ COM(2003) 784 konč.

Najpomembnejši elementi zakonodajnih instrumentov okvira so:

— **Okvirna direktiva**, ki določa temeljna načela, cilje in postopke za regulativno politiko EU v zvezi z zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev.

— **Direktiva o dostopu in medsebojni povezavi**, ki določa postopke in načela za konkurenci naklonjene zahteve do operaterjev s pomembno tržno močjo glede dostopa in povezovanja omrežij.

— **Direktiva o odobritvi**, ki uvaja sistem splošnih odobritev namesto posameznih ali razrednih dovoljenj, da bi operaterjem olajšala vstop na trg in zmanjšala njihova upravna bremena.

— **Direktiva o univerzalni storitvi**, ki predpisuje minimalno stopnjo razpoložljivosti in cenovne dostopnosti osnovnih elektronskih komunikacijskih storitev ter vrsto temeljnih pravic uporabnikov in potrošnikov elektronskih komunikacijskih storitev.

— **Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah**, ki določa pravila o varstvu zasebnosti in obdelavi osebnih podatkov v povezavi s komunikacijami prek javnih komunikacijskih omrežij.

- **Direktiva Komisije o konkurenci**, ki utrjuje pravne ukrepe, oblikovane na podlagi člena 86 Pogodbe, ki so v več letih liberalizirali telekomunikacijski sektor (Ta pregled jih ne zajema).
- **Priporočilo Komisije o ustreznih trgih**, ki določa seznam 18 podtrgov, ki jih morajo preučiti nacionalni regulativni organi.

Komisija je poleg tega sprejela **Odločbo o radijskem spektru** (622/2002/ES), s katero si prizadeva zagotoviti razpoložljivost in učinkovito uporabo spektra na notranjem trgu.

1.3 Presoja regulativnega okvira — uresničitev ciljev

Razvoj trga

Odkar so leta 1998 trge popolnoma odprli za konkurenco, imajo uporabniki in potrošniki koristi zaradi večje izbire, nižjih cen ter inovativnih izdelkov in storitev. Leta 2005 je bila vrednost sektorja IKT ocenjena na 614 milijard EUR ⁽⁷⁾. IKT tudi na makroekonomski ravni prispeva k rasti produktivnosti in večanju konkurenčnosti evropskega gospodarstva kot celote ter je s tem pomemben dejavnik za rast in ustvarjanje delovnih mest.

Posvetovanje interesnih skupin

Odzivi na poziv Komisije za predložitev prispevkov ⁽⁸⁾ so bili na splošno pozitivni glede vpliva regulativnega okvira. Potrošniki in industrijske skupine so podprli pristop regulativnega okvira, čeprav so bili kritični glede njegovega izvajanja. Veliko jih je zahtevalo poenostavitev postopkov pregleda trga in je na splošno dobro sprejelo nove institucionalne ureditve za usklajevanje spektra ⁽⁹⁾.

Inovacije, investicije in konkurenca

Evropske investicije v ta sektor so bile v preteklih letih višje kot v drugih svetovnih regijah (45 milijard EUR v letu 2005) ⁽¹⁰⁾. Konkurenca ostaja glavna gonilna sila. Države, ki so uveljavile regulativni okvir EU učinkovito in na način, naklonjen konkurenci, so pritegnile večino naložb ⁽¹¹⁾. V državah z močno konkurenco med prvotnimi telekomunikacijskimi družbami in

⁽⁷⁾ COM(2006) 68, 20.2.2006.

⁽⁸⁾ Odzivi so na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecommm/info_centre/documentation/public_consult/review/index_en.htm (slovenskega prevoda ni, op. prev.).

⁽⁹⁾ Odločba o radijskem spektru 676/2002/ES dovoljuje tehnično usklajevanje pogojev uporabe spektra (prek Odbora za radijski spekter); strateški nasvet o politiki radijskega spektra prek Skupine za politiko radijskega spektra.

⁽¹⁰⁾ Glej opombo 6.

⁽¹¹⁾ London Economics v sodelovanju s PricewaterhouseCoopers, študija za GD za informacijsko družbo in medije Evropske komisije o presoji regulativnega okvira za elektronske komunikacije — Rast in investicije v sektorju elektronskih komunikacij v EU (še neobjavljena).

kabelskimi operaterji je gostota širokopasovnih povezav največja ⁽¹²⁾.

Povzetek

Komisija meni, da bi bolj učinkovito upravljanje spektra sprostil ves njegov potencial, kar bi prispevalo k ponudbi inovativnih, raznolikih in cenovno dostopnih storitev evropskim državljanom in krepilo konkurenčnost evropske industrije IKT. Komisija sicer meni, da načela in prilagodljiva orodja v regulativnem okviru, kadar so uporabljena v celoti in učinkovito, ponujajo najbolj učinkovito sredstvo za spodbujanje naložb, inovacij in tržnega razvoja.

1.4 Splošno predlagane spremembe

Sedanji regulativni okvir je prinesel precej koristi, vendar je treba zato, da bi ostal učinkovit v prihodnjem desetletju, več pozornosti posvetiti številnim področjem. Dve glavni področji sprememb sta:

- uporaba pristopa politike Komisije k upravljanju spektra v elektronskih komunikacijah, kot je določeno v sporočilu iz septembra 2005 ⁽¹³⁾;
- zmanjšanje upravnih bremen, povezanih s pregledi trgov, ki so lahko predmet predhodnega urejanja.

Ob tem sporočilo opredeljuje druge spremembe, katerih cilj je:

- utrditev enotnega trga,
- okrepitev interesov potrošnikov in uporabnikov,
- izboljšanje varnosti in
- odprava zastarelih določb.

To sporočilo in priloženi delovni dokument služb ⁽¹⁴⁾ opredeljujejo analizo Komisije in trenutne zamisli za spremembe.

⁽¹²⁾ Glej priloženi delovni dokument služb Komisije, oddelek 2.

⁽¹³⁾ COM(2005) 411, 6.9.2005.

⁽¹⁴⁾ SEC(2006) 816.

2. Uvod

2.1 Odbor večinoma podpira predloge Komisije o pregledu regulativnega okvira za elektronska komunikacijska omrežja in storitve. Poleg tega ceni veliko količino dela, ki ga je Komisija vložila v postopek pregleda, pri čemer je združila izvedenske študije in prispevke posvetovanj z vsemi vpletenimi strankami ter na podlagi tega oblikovala priporočila v sporočilu COM (2006) 334 o pregledu regulativnega okvira EU za elektronska komunikacijska omrežja in storitve ter z njim povezanem delovnem dokumentu služb SEC(2006) 816. Vendar pa Odbor poziva Komisijo, da upošteva pomisleke in priporočila iz tega mnenja.

2.2 Regulativni okvir mora biti usklajen s strategijo za razvoj sektorja IKT in podpirati ključni prispevek elektronskih komunikacij k ekonomskemu in socialnemu življenju EU. Zato Odbor v celoti podpira cilje pregleda okvira za pospeševanje *Pobude i2010: evropska informacijska družba 2010* ⁽¹⁵⁾, ki določa prispevek sektorja IKT k lizbonski strategiji za spodbujanje rasti, konkurenčnosti in zaposlovanja. Pri tem je treba zlasti poudariti pomen regulativnega okvira za oblikovanje enotnega evropskega informacijskega prostora, ki omogoča dostopne in varne širokopasovne komunikacije, bogate in raznolike vsebine in digitalne storitve; vrhunске dosežke v svetovnem merilu v raziskavah in inovacijah na področju IKT, ki se jih doseže tako, da Evropa dohiti največje tekmece; ter vključujočo evropsko informacijsko družbo, ki zagotavlja visokokakovostne javne storitve in spodbuja kakovost življenja.

2.3 Odbor priznava uspeh okvira, odkar je bil uveden. Pri tem je treba omeniti nastanek vseevropske telekomunikacijske industrije, povečanje konkurence za storitve na številnih trgih, veliko število inovacij in znižanje dejanskih stroškov telekomunikacijskih storitev EU. Odbor beleži tudi rast in naložbe na tem trgu v zadnjih letih ter stopnjo naložb v Evropi, ki so presegle naložbe v ZDA in azijsko-pacifiški regiji. Najvišje stopnje naložb so bile dosežene v državah, ki so pravočasno in učinkovito uvedle okvir, kar je dokaz za njegov pozitivni učinek. Kljub pozitivnim učinkom pa Odbor opozarja, da se povsod v Evropi še naprej zastruje problem digitalnega razkoraka.

2.4 Odbor Komisijo opozarja na svoja prejšnja mnenja, ki podpirajo regulativni okvir in vsebujejo priporočila o tem, kako

bi lahko izboljšali politike za razvoj in rast sektorja elektronskih komunikacij ⁽¹⁶⁾ in s tem napredovali s strategijo i2010.

V tem mnenju želi Odbor poudariti področja posebnega pomena in dati nekaj priporočil.

3. Priporočila

3.1 Kot glavno načelo ureditve mora imeti javni interes oziroma „javno dobro“ prednost pred zasebnimi in poslovnimi interesi. Odbor tudi meni, da trg ne more ustrezno urejati samega sebe v dobro javnosti, zato je potreben močan regulativni okvir, ki bo krepil interese velikega števila državljanov, kot je bilo predvideno v lizbonski strategiji.

3.2 Ob upoštevanju točke 3.1 se mora Evropa čim hitreje približati bolj tržno usmerjenim pristopom upravljanja spektrov, s čimer se bodo okrepile pristojnosti udeležencev na trgu, uvedlo širše trgovanje s spektri in zmanjšala količina nacionalnih birokratskih predpisov o dodeljevanju širokopasovnih povezav.

3.3 Ustanoviti bi bilo treba evropsko agencijo za spekter ter s tem ustvariti usklajeno in celostno ureditev za vseevropsko upravljanje spektra.

⁽¹⁶⁾ Vključno z naslednjimi mnenji EESO o:

- Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions — Adapting e-Business policies in a changing environment: The lessons of the Go Digital initiative and the challenges ahead (sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o prilagajanju politik e-poslovanja spreminjajočemu se okolju: spoznanja iz pobude Go Digital in prihodnji izzivi) — UL C 108, 30.4.2004, str. 23.
- predlogu Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi večletnega programa Skupnosti za spodbujanje varnejše uporabe interneta in novih spletnih tehnologij — UL C 157, 28.6.2005, str. 136.
- sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — Povezovanje Evrope pri visoki hitrosti: nova dogajanja v sektorju elektronskih komunikacij — UL C 120, 20.5.2005, str. 22.
- sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: i2010 — Evropska informacijska družba za rast in zaposlovanje — UL C 110, 9.5.2006, str. 83.
- sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu socialno-ekonomskemu odboru in Odboru regij — E-dostopnost — UL C 110, 9.5.2006, str. 26.
- sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — Premoščanje širokopasovne vrzeli — CESE 1181/2006.
- Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions — A strategy for a Secure Information Society — Dialogue, partnership and empowerment (sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu socialno-ekonomskemu odboru in Odboru regij o strategiji za varno informacijsko družbo: dialog, partnerstvo in odgovornost) — R/CESE 1474/2006; še v pripravi.

⁽¹⁵⁾ COM(2005) 229 konč., glej http://ec.europa.eu/information_society/eeurope/i2010/index_en.htm.

3.4 Poleg sprostitve zahtev po notifikaciji v skladu s postopkom iz člena 7 bi morala Komisija posvetiti več pozornosti zakonskim ukrepom nacionalnih regulativnih organov (NRO), da bi spodbudila raznolikost ponudbe.

3.5 Komisija mora spoštovati različne pogoje, ki so prisotni na različnih nacionalnih trgih, in posebno strokovno znanje NRO za soočanje s temi pogoji. Zato ima Odbor resne zadržke v zvezi s predlagano pravico veta za Komisijo v postopku iz člena 7 in opozarja, da mora biti pri uporabi te pravice izjemno previdna.

3.6 Odbor izraža zaskrbljenost, da bi neustrezna pristranskost v regulativnem okviru do velikih večnacionalnih ponudnikov storitev in omrežij lahko povzročila nastanek oligopolov. Regulativni okvir bi moral te zadržke ustrezno upoštevati in ne bi smel nepravilno dajati prednosti mednarodnim podjetjem.

3.7 Komisija bi se morala za spodbujanje razvoja notranjega trga, uskladitev politike in poenotenje zakonodajnih pristopov bolj obračati na Odbor za komunikacije, Odbor za radijski spekter, Evropsko skupino regulativnih organov in Skupino za radijski spekter.

3.8 Odbor predlaga, da je treba za oskrbo potrošnikov s koristnimi informacijami o storitvah, ki so na voljo, NRO spodbujati, da ponudijo spletna orodja, ki bodo potrošnikom olajšala primerjavo ponudbe elektronske komunikacije (storitve in cene), ki je na voljo pri konkurenčnih ponudnikih na njihovem trgu.

3.9 V zeleni knjigi o univerzalnih storitvah, predvideni za leto 2007, je treba prepoznati potrebo po premostitvi vedno večje vrzeli v infrastrukturi in storitvah med najbolj in najmanj razvitimi regijami EU. Če analiza na podlagi instrumentov, izvedena v določenem roku, pokaže, da zagotavljanje univerzalnih storitev ne bo zadostovalo za premostitev te vrzeli, je treba najti alternativne ukrepe, morda prek nacionalnih investicijskih programov ob podpori strukturnih skladov EU.

3.10 Zaradi naraščajočega pomena širokopasovnih storitev za ekonomski in družbeni razvoj Odbor meni, da je širokopasovno povezljivost treba vključiti v opredelitev obsega univerzalne storitve ⁽¹⁷⁾.

3.11 Kot je bilo zapisano že v mnenju Odbora o premoščanju širokopasovne vrzeli ⁽¹⁸⁾, mora Komisija za pojem „širokopasovnost“ opredeliti najnižjo hitrost prenosa in kakovost storitve.

3.12 Odbor poziva Komisijo k sodelovanju z NRO pri oblikovanju sistema sankcij na ravni Skupnosti za kršitve varnosti v

elektronski komunikaciji. Razmisliti je treba tudi o mehanizmih, ki bi potrošnikom (posameznikom ali skupinam) po vsej Evropi olajšali pravico do ukrepanja proti posameznim kršiteljem po hitrem postopku.

3.13 Odbor zunaj obsega regulativnega okvira poziva Komisijo, da sistematično raziše kršitve varnosti, kot so neželena elektronska pošta (spam), lažno predstavljanje (phishing) in vdiranje v računalniški sistem (hacking), ki jih zakrivijo subjekti zunaj EU, ter si prizadeva za rešitve na medvladni ravni.

4. Ugotovitve

4.1 Podpora okviru in pregledu

4.1.1 Za oblikovanje usklajenega vseevropskega trga elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev je potreben dober regulativni okvir, ki bo združil kompleksne politične in socio-ekonomske dejavnike, ki jih je treba uskladiti. Sedanji okvir se je izkazal za učinkovit instrument za ustvarjanje konkurenčnega, inovativnega in hitro rastočega trga komunikacijskih storitev v Evropi, ob tem pa je bila izražena pripravljenost za uskladitev potreb ponudnikov in potrošnikov ter nacionalnih interesov.

4.1.2 Sedanji okvir je stopil v veljavo pred tremi leti in zdaj je čas za pregled njegovih določb v luči izkušenj in ob upoštevanju prihodnjih izzivov. Izvedenske študije ⁽¹⁹⁾, ki jih je preučila Komisija, in obsežen posvetovalni postopek z vsemi zainteresiranimi stranmi so bili izčrpna osnova za postopek pregleda, predlogi Komisije pa kažejo, da so bili vsi dejavniki temeljito preučeni.

4.1.3 Predlogi iz sporočila in povezani delovni dokument služb uvajajo uravnotežene in primerne spremembe k sedanjemu okviru.

4.1.4 Odbor upošteva predloge za odpravo določenih zastarelih določb v regulativnem okviru.

4.2 Upravljanje spektra

4.2.1 Pomen radijskega spektra kot proizvodnega dejavnika za elektronske komunikacijske storitve in omrežja (kot so mobilna, brezžična in satelitska komunikacija, televizija in radio) ter druga področja uporabe (naprave kratkega dosega, obramba, promet, radijsko določanje položaja in satelitski sistem GPS/Galileo) se je v zadnjih desetih letih izjemno povečal. Ocenjuje se, da je skupna vrednost storitev v EU, odvisnih od radijskega spektra, višja od 200 milijard EUR, kar znaša od 2 do 2,5 % letnega evropskega bruto proizvoda.

⁽¹⁷⁾ COM(2005) 203 ter Direktiva EP in Sveta 2002/22/ES o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami.

⁽¹⁸⁾ Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij — Premoščanje širokopasovne vrzeli — CESE 1181/2006.

⁽¹⁹⁾ Vključno s študijama *Preparing the next steps in regulation of electronic communications, Analysis* (Priprava prihodnjih ukrepov pri regulaciji elektronskih komunikacij — analiza) (2006); *An assessment of the regulatory framework for electronic communications — growth and investment in the EU e-communications sector* (Presoja regulativnega okvira za elektronske komunikacije — Rast in investicije v sektorju elektronskih komunikacij v EU), London Economics v sodelovanju s PricewaterhouseCoopers (2006).

4.2.2 Ker je večina spektrov v EU že dodeljena določeni uporabi ali uporabnikom, so nove dodelitve možne le na račun obstoječih uporabnikov. Politika spektra mora upoštevati tako potrebe elektronskih komunikacij kot tudi vsa druga področja uporabe spektra, vključno z raziskavami, letalstvom, pomorstvom, vesoljskim sektorjem, avdio-vizualnimi storitvami (vsebine), obrambo, sektorjem za opazovanje tal, zdravstvom, e-vključenostjo, varnostjo v cestnem prometu, znanostjo itd. Ukrepi na področju radijskega spektra se vse bolj oblikujejo in sklepajo za Evropsko unijo kot celoto.

4.2.3 Hiter tehnološki razvoj, digitaliziranje prenosa in združevanje komunikacijskih storitev so zabrisali povezavo med radijskimi platformami dostopa in storitvami, na podlagi katerih je bilo oblikovano upravljanje spektra.

4.2.4 Tehnološke inovacije bistveno zmanjšujejo tveganje medsebojnega oviranja med različnimi uporabniki spektra, s čimer se je zmanjšala potreba po dodelitvi izključnega dostopa do spektra in omogočila širša uporaba splošnih dovoljenj, ki za uporabo spektra določajo manjše tehnične zahteve. Uporaba teh inovativnih tehnologij bi torej lahko zmanjšala ovire za dostop do spektra in povečala njegovo učinkovito uporabo.

4.2.5 Nujno je treba zadovoljiti veliko povpraševanje po vseevropskem spektru zaradi novih tehnologij za elektronske komunikacijske storitve in enako pomembno potrebo po varovanju spektra za druga ključna področja uporabe, za kar pa je potreben natančen pregled mehanizmov upravljanja spektra v EU.

4.2.6 Nemogoče je pričakovati, da bodo vsi različni evropski regulativni organi, ki trenutno upravljajo dodeljevanje spektra, oblikovali enotno evropsko ureditev za spekter. Smiselno bi bilo imenovati osrednji organ — evropsko agencijo za spekter — ki bi usklajevala, usmerjala in nadzorovala upravljanje tega izredno pomembnega vira. Ker bi bila njena dejavnost tesno povezana s temeljnimi svoboščinami, bi o njej morala poročati Evropskemu parlamentu in Svetu.

4.2.7 Gospodarskim interesom bi bilo treba dati več svobode za urejeno trgovanje s spektrom, tako da se bo komercialni spekter na področju elektronskih komunikacij učinkovito uporabljal za gospodarsko najbolj produktivne namene.

4.3 Notranji trg in konkurenca

4.3.1 Oblikovanje notranjega trga je ena najpomembnejših gonilnih sil za rast blaginje in izboljševanje kakovosti življenja v Evropi. Regulativni okvir s kombiniranjem priporočil, smernic in predpisov predstavlja politično osnovo za izpopolnjevanje notranjega trga elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev, kar je bilo doseženo ob upoštevanju različnih razmer in izzivov, s katerimi se soočajo posamezne države članice, ter s spodbujanjem tako konkurence kot naložb v omrežja in storitve.

4.3.2 Postopek oblikovanja notranjega trga mora vedno zagotavljati, da bo imel javni interes oziroma javno dobro prednost pred zasebnimi in poslovnimi interesi. Trg ne more ustrezno urejati samega sebe v dobro javnosti, kar zlasti velja v zvezi s kakovostjo storitev in v situacijah s šibko konkurenco. Zato je potreben močan regulativni okvir, ki bo krepil interese velikega števila državljanov, kot je bilo predvideno v lizbonski strategiji, tako da bo ponujal najboljšo tehnologijo po najboljši ceni.

4.3.3 Večina ponudnikov storitev in omrežij deluje znotraj enotnih nacionalnih trgov. Odbor skrbi, da bi neustrezna pristranskost v regulativnem okviru do velikih večnacionalnih ponudnikov storitev in omrežij lahko povzročila nastanek oligopolov, kar pomeni, da bi na trgu EU prevladovalo nekaj velikih podjetij. Regulativni okvir bi moral te zadržke ustrezno upoštevati in ne bi smel nepravilno dajati prednosti mednarodnim podjetjem v škodo nacionalnih operaterjev.

4.3.4 Osrednji evropski regulativni organ po zgledu organa za bančništvo bi bil verjetno hitrejša in bolj neposredna pot za dovršitev notranjega trga za elektronske komunikacije, prav tako pa je mogoče, da bi izguba strokovnega znanja in sposobnosti presojanja, ki ju trenutno ponujajo nacionalni regulativni organi, škodila določenim državam članicam, poleg tega pa bi odpor v posameznih državah lahko oviral napredek pri dovrstitvi notranjega trga.

4.3.5 Trenutno je najbolj smiselno, da se obstoječo ureditev decentralizirane regulacije okrepi tako, da Komisija pogosteje izkorišča obstoječo strukturo odborov in teles za politično svetovanje. Bolje je najti skupen pristop, kot pa poskusiti uveljaviti univerzalni model za vse.

4.3.6 Čeprav je to zunaj področja regulativnega okvira, je Odbor zaskrbljen, da bi hitro večanje ponudbe storitev mednarodnih medijev prek elektronskih komunikacijskih omrežij povzročilo neželeno širjenje nizkokakovostnih medijskih vsebin. Komisija bi morala razmisliti o tem, kako bi politika EU lahko podprla proizvodnjo in razširjanje visokokakovostnih medijskih vsebin in zlasti vsebin, ki spoštujejo bogato kulturno raznolikost v EU.

4.4 Pravice potrošnikov

4.4.1 Zaradi vse večje kompleksnosti storitev, ki so na voljo, in pojava novih vseevropskih storitev je pomembno, da so potrošniki ustrezno informirani o možnostih, ki jih imajo. Potrošniki morajo imeti na voljo koristne informacije o konkurenčnih ponudbah, da se zagotovi kakovost storitev in preglednost cen. Poleg tega mora biti zakonodaja o pravicah potrošnikov v koraku z razvojem na trgu. Odbor predlaga, da je treba NRO spodbujati, da ponudijo spletna orodja s standardiziranimi parametri, ki bodo potrošnikom olajšala primerjavo ponudbe elektronske komunikacije (storitve in cene), ki je na voljo pri konkurenčnih ponudnikih na njihovem trgu.

4.4.2 Odbor priznava, da je treba direktivo o univerzalnih storitvah posodobiti, in pozdravlja predlog Komisije, da se leta 2007 predloži dokument za razpravo o zeleni knjigi. Vendar je pomembno, da ne bodo državljani, ki živijo v manj razvitih regijah, še bolj prikrajšani z odpravo obveznosti univerzalne storitve za ponudnike storitev, ki na trgu prevladujejo. Problem digitalnega razkoraka se bo še bolj zaostрил, ko bodo novi poslovni modeli pospešili rast storitev WebTV za državljane, ki imajo visokohitrostne širokopasovne povezave.

4.4.3 Če bo sklenjeno, da obveznost univerzalne storitve ni več pravičen ali praktičen način za zagotavljanje ključnih elektronskih komunikacijskih storitev 21. stoletja, kot je širokopasovnost, bo treba najti alternativne mehanizme financiranja za premostitev digitalnega razkoraka — mogoče prek strukturnih skladov EU.

4.5 Varnost

4.5.1 Odbor opozarja Komisijo na mnenje EESO o strategiji za varno informacijsko družbo (COM(2006) 251) in na svojo zahtevo za celostno strategijo za varnost podatkov, ki bi povezovala evropske pobude.

4.5.2 Kršitve varnosti v elektronskih komunikacijskih omrežjih močno šibijo zaupanje potrošnikov in uporabo storitev. Poleg tega kršitve varnosti škodijo pravici državljanov EU do zasebnosti. Komisija si mora zato močno prizadevati za zaščito varnosti omrežij in pravic državljanov. Odbor pozdravlja ukrepe, ki so bili predlagani v sklopu pregleda regulativnega okvira in so namenjeni obravnavi teh problemov.

4.5.3 Varnost elektronskih komunikacij je ključna za uvedbo in širitev informacijskih tehnologij in storitev. V vsej EU so potrebne stroge sankcije, ki bodo tovrstnim kršitvam onemogočile, da bi šibile zaupanje potrošnikov in zavrlje razvoj informacijske družbe. Odbor poziva Komisijo, da sodeluje z NRO pri oblikovanju sistema sankcij na ravni Skupnosti za kršitve varnosti v elektronski komunikaciji. Razmisliti je treba tudi o mehanizmih, ki bi potrošnikom po vsej Evropi olajšali pravico do ukrepanja proti posameznim kršiteljem.

4.5.4 Poleg varnostnih problemov, ki jih povzročajo subjekti znotraj EU, varnost evropskih omrežij in državljanov dnevno ogrožajo kršitve, ki prihajajo iz držav zunaj EU. Treba je sprejeti vse potrebne ukrepe za iskanje storilcev teh kršitev; pa tudi države, od koder kršitve izvirajo, morajo nositi odgovornost za škodo, ki jo kršitve povzročijo.

V Bruslju, 16. februarja 2007.

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS
